

VANHUSTYÖ Aulis Kupiainen esitteli Karpalon kuntosalilla Older People for Older People -hankkeen osallistujille lieksalaista tapaa tehdä vanhustyötä.

KUVA: PANU KÄRKKÄINEN

040-partners meeting 12-21-2010 Nerves

Lieksan lehti 26/10

Vanhustyöhön uusia keinoja 040-hankkeella

Vapaaehtoistyössä eniten kehitettävää Pielisen Karjalan alueen kunnissa.

PANU KÄRKKÄINEN

Kolme vuotta käynnissä ollut Older People for Older People -hanke (O4O) piti työkokouksensa Pielisen Karjalassa. Ikäihmisten yksilöllisen elinympäristön, joustavat palvelut ja aktiivisen yhteisön mahdollistavia toimintamalleja löytämään ja kehittämään perustetun hankkeen osallistujia ovat Highlandin, Dumfriesin sekä Gallowayn alueet Skotlannista, Luulaja Ruotsista, Belfast Pohjois-Irlannista, Nuuk Grönlandista sekä Pielisen Karjala ja tarkkailijana Kainuu.

EU:n Pohjoisen Periferian Ohjelman rahoittamaan hankkeeseen osallistuvat vanhustyön ammattilaiset kokoustivat Nurmeksessa ja tutustuivat samalla Pielisen Karjalan tapaan tehdä työtä ikäihmisten parhaak-

si. Ohjelmaan kuului myös vierailu Lieksaan, jossa sosiaalihoitaja **Hannu Ijäs**, vanhustyönjohtaja **Seija Loppi** ja kotipalvelun vastaava hoitaja **Suvi Vepsäläinen** esittelivät Lieksan mallia ikäihmisten hoidossa. Kansainvälisissä vieraisissa kiinnostusta herätti etenkin vanhusten ryhmäasuminen ja siihen kuuluvan yöpalvelun toteuttaminen yksityisen toimijan kanssa.

Uusia malleja löydetty

O4O-hanketta Pielisen Karjalassa hallinnoivan Pikes Oy:n toimitusjohtaja **Asko Saatsin** mukaan loppusuoralleen kääntynyt hanke on onnistunut tuottamaan uusia toimintamalleja ja selvittämään ikäihmisten palvelutarpeita.

– Hanke on perustettu kehittämään vapaaehtoistyötä vanhustalvelujen sektorissa. Siinä sektoris-

sa on monenlaisia palveluja, kuten asumis-, ruoka- ja kuljetuspalveluita. Vapaaehtoistyön käytänteitä on jokainen näistä toimijoista omilla alueillaan jo aloittanut, meillä Pielisen Karjalassa on esimerkiksi Ystävänpysäkin toimintaa laajennettu ja tehostettu, Saatsi kertoo.

Hänen mukaansa hankkumpaneilta on imettävissä paljonkin oppia, sillä esimerkiksi Skotlannissa ollaan huomattavasti Suomea edellä vapaaehtoisessa vanhustyössä.

– Siellä on vapaaehtoistyön toimintatapoja, kuten esimerkiksi ruokaostosten kotiinkuljetusta, joista voisimme ottaa esimerkkiä. He ovat meitä edellä toimintakulttuurin erilaisuuden vuoksi, sillä siellä ei julkisella palvelulla ole niin isoa roolia.

Uusien käytäntöjen lisäksi

selvitystyö on ollut merkittävässä roolissa.

– Jokainen partnereista on selvittänyt alueellaan vanhusväestön palvelutarpeita ja meillä tuo työ on kohdistunut Vuonislahteen. Kysely osoitti, että ulkopuolisen avun tarve ihan lumitöistä ja kaupassa asiointia lähtien on lisääntymässä. Kaiken kaikkiaan kuljetuskysymys on noussemassa isoksi kysymykseksi. Ihmiset olisivat valmiita asumaan kotonaan maaseudulla pitempään, jos keskustaan pääsisi jotenkin asioimaan, Saatsi näkee.

Lieksan malli kelpaa

Jos Asko Saatsi kiittelee skotlantilaisten tekemää vapaaehtoistyötä ikäihmisten parissa, niin O4O-hankkeen johtaja professori **Jane Farmer** Highland Invernessin yliopistosta ihas-

telee Lieksan tapaa ja puitteita hoitaa vanhuksia.

– On ollut hienoa nähdä, kuinka lieksalaiset vanhukset asuvat yhdessä, mutta heillä on myös oma yksityinen tilansa. Tällainen järjestely antaa heille erittäin tärkeät päivittäiset sosiaaliset kontaktit. Tämä malli on myös käytännössä koeteltu ja sitä kehitetään jatkuvasti, joka on myös hyvä asia. Jotain tällaista tulemma koetellaan myös Skotlannissa, Farmer sanoo.

Hänen mukaansa O4O-hankkeen yksi tärkeimmistä tavoitteista on löytää toimivat mallit vanhustyöhön, ne ovat erilaisia eri puolilla Eurooppaa.

– Jossakin se voi olla vapaaehtoisuuteen perustuvaa, jossakin se voi olla voittoa tuottamatonta toimintaa ja jossakin se voi olla monen sektorin yhteistyötä Farmer mieltii.